

HARDENBERG VECHTPARK

kansen voor water,
beleving en natuur

*'Het Vechtdal moet een nog
mooiere plek zijn om te wonen,
te recreëren en je geld te verdienen'*

Hardenberg keert
het gezicht naar
de Vecht

2

'Een uniek stukje
natuur, dicht tegen
de stad aan'

4

Wandelpromenade
verbetert veiligheid
en beleving van
de rivier

8

Hardenberg keert het gezicht naar de Vecht

De omgeving rond de Vecht in Hardenberg ondergaat een flinke gezichtsverandering. Het waterschap Velt en Vecht werkt samen met de gemeente Hardenberg momenteel voortvarend aan de realisatie van het 'Vechtpark Hardenberg'.

Impuls

"Hardenberg stond lange tijd met de rug naar de Vecht toe. We willen ons gezicht nu juist weer naar de rivier toe keren," zegt wethouder Jannes Janssen, die onder meer water, natuur- en landschapsbeleid in zijn portefeuille heeft. "Het belangrijkste doel is echter dat we zorgen dat de waterveiligheid sterk verbeterd wordt en de Vecht een ecologische impuls krijgt," voegt Jan Bosman, lid van het Dagelijks Bestuur van het waterschap Velt en Vecht daaraan toe.

Deelprojecten

Het Vechtpark Hardenberg loopt globaal vanaf de hoek van de wijk Baalder aan de Noordkant, tot aan de Asjeskampbrug in het zuiden. Het plan bestaat uit verschillende deelprojecten, waaronder de haven, de monding van de Oude Radewijkerbeek, de Molengoot, een wandelpromenade en het centrum. Het is op zijn beurt onderdeel van het grotere project Ruimte voor de Vecht.

Droge voeten

"Waterveiligheid is de drager van het hele plan," zegt Janssen. "Ik denk nog vaak terug aan het najaar van 1998, toen de Vecht de hoeveelheid water niet meer aankon en zelfs de stad te maken had met wateroverlast. Met brandweerpompen hebben we de boel uiteindelijk droog kunnen houden." De problemen in de jaren negentig van de vorige eeuw - ook

in 1993 en 1995 ging het in delen van Nederland mis - en de verwachte zeespiegelstijging in deze eeuw, maakten nieuwe afspraken over de waterhuishouding in Nederland noodzakelijk. Een en ander mondde uit in het rapport Waterbeheer 21e eeuw (WB21) en in het Vechtdal in het programma Ruimte voor de Vecht. Vanuit het programma Ruimte voor de Vecht werd in vijf statements de richting waar het met de Vecht en dus ook het Vechtpark naartoe moest alvast aangegeven:

1. Ga voor de volle winst van de levende rivier.
2. Maak en behoud het winterbed als grote open ruimte voor landbouw, natuur, recreatie en landschap.
3. Maak de rivier de voorkant van het Vechtdal.
4. Organiseer de bezoekersstromen.
5. Maak de Vecht manifest.

Waterberging en waterkwaliteit

"We hebben in de jaren negentig onder meer geleerd dat een rivier ruimte moet hebben voor waterberging, wat nu ook het voornaamste punt is binnen het Vechtpark," zegt Bosman. "We gaan bijvoorbeeld de dijk bij de Molengoot verleggen en daar gaat ook het grootste deel van de kosten in zitten. Daarnaast verbeteren we de waterkwaliteit, door stenen weg te halen en aan de oevers meer ruimte te laten voor riet en waterplanten, die het water zuiveren. Ook komt er een vistrap in de Molengoot. Die is er nu ook wel, maar je moet wel een heel goed getrainde vis zijn om tegen de bestaande vistrap op te komen."

Stadspark

De verbetering van de waterveiligheid en de waterkwaliteit waren zodoende noodzakelijk en zijn 'leidend' voor het project. Vanuit Hardenberg bestond daarnaast de wens om het gebied een kwalitatieve impuls te geven, door aandacht te besteden aan recreatie en natuur.

"De Vecht stroomt prachtig door het centrum van Hardenberg. We bedachten dat het gebied heel mooi als stadspark dienst zou kunnen doen. Er is al een aantal bruggen, dus je kunt prachtige rondjes lopen door en langs het gebied. Zo krijgt het Vechtpark

'Waterveiligheid is de drager van het hele plan'

ook een functie voor de stad."

Beleefbaarheid

Hardenberg en Velt en Vecht sloegen de handen ineen en werkten gezamenlijk een 'structuurvisie' uit, met plannen voor het hele gebied, waarin zowel waterveiligheid, ecologie, natuur als recreatie aan bod komen. Deze werd in september 2010 vastgesteld.

"We willen de verbinding tussen Hardenberg en de Vecht versterken," zegt Janssen. 'Beleefbaarheid' groeide uit tot het toverwoord. Inwoners en toeristen moeten de rivier en de omgeving kunnen beleven, door bijvoorbeeld in het gebied te wandelen, te fietsen of te varen. Daarnaast moet de natuur de ruimte krijgen, waardoor een balans gevonden diende te worden tussen recreatie en natuur.

Unieke samenwerking

De medewerkers van de gemeente Hardenberg en waterschap Velt en Vecht vormen samen een projectbureau, waar zoveel mogelijk kennis over ruimtelijke ordening en waterbeheer bij elkaar gebracht is. "We werken buitengewoon goed samen," zegt Janssen. "Het voelt soms alsof we bij elkaar in dienst zijn. Een dergelijke samenwerking kan alleen plaatsvinden wanneer je veel vertrouwen in elkaar hebt." Ook Bosman is zeer goed te spreken over de werkwijze tussen de beide overheden. "Voor zover ik weet is het uniek. Ik denk niet dat er veel voorbeelden zijn van zo'n nauw verbond tussen gemeente en waterschap."

Ligweide

De haven is klaar, bij de monding van de Oude Radewijkerbeek wordt hard gewerkt om het project nog dit jaar af te ronden en dat geldt ook voor de wandelpromenade. Het deelproject Molengoot wordt nog dit jaar aanbesteed en is waarschijnlijk bij het sluiten van 2011 ook al een heel eind gevorderd. Blijft over het deel waar de Vecht langs het centrum van Hardenberg stroomt. "Bij dit project zitten we nog in de fase dat we samen met betrokkenen de gedachten uit de structuurvisie concreet moeten gaan uitwerken," zegt Janssen. "We willen naast natuur graag een ligweide of een stadsstrand creëren. Daarnaast willen we aan de westelijke kant van de rivier een evenemententerrein maken. Dat kan bijvoorbeeld gebruikt worden bij het ballonnenfestival dat elk jaar plaatsvindt. Ook hier moeten we een evenwicht zien te vinden tussen de verschillende doelen en belangen. Dat zal nog best spannend worden, omdat er - nog meer dan bij de andere deelprojecten - veel mensen direct mee te maken hebben."

Jannes Janssen en Jan Bosman.

‘Een uniek stukje natuur, dicht tegen de stad aan’

De monding van de Oude Radewijkerbeek. Het klinkt als een idyllische plek in een fraai sprookjesboek of een spannend jongensboek, maar in werkelijkheid is het een van de deelprojecten van het Vechtpark Hardenberg. Iwan Brinkhuis begeleidt dit deel van het project vanuit het waterschap Velt en Vecht.

Doelen

“Het gaat om het gebied van ongeveer 6,5 hectare, dat ten zuiden van de rivier tegen de binnenstad van Hardenberg aanligt. Het wordt begrensd door de J.C. Kellerlaan, park Kruserbrink en de bebouwing van de stad. Evenals met de andere deelprojecten, willen we in het gebied rond de monding van de Oude Radewijkerbeek een aantal doelen bereiken op het gebied van waterveiligheid, natuurontwikkeling en recreatie.”

Extra ruimte voor water

Ten eerste dient de dijk aangepast te worden aan de huidige normen. Deze is nu te steil, waardoor bij hoog water de druk op de dijk te groot kan worden. “Het is niet schrikbarend, maar het moet wel gebeuren,” aldus Brinkhuis. Ook op het terrein van de waterhuishouding worden enkele maatregelen genomen, waaronder de aanpassing van het winterbed. Door deze met gemiddeld een halve meter te verlagen, ontstaat er 30.000 kubieke meter extra bergruimte voor water. Ook het park Kruserbrink wordt opnieuw ingericht, en wel zodanig dat ook hier in extreme gevallen ruimte is voor de berging van regenwater vanuit de stad.

Nevengeulen en natte natuur

Een belangrijk punt binnen het Vechtpark Hardenberg als geheel, maar zeker bij de monding van de Oude Radewijkerbeek, is de ontwikkeling van natuur. Nu buigt de Oude Radewijkerbeek bij het binnenkomen van het gebied nog linksaf, om parallel aan

de dijk enkele honderden meters verderop de Vecht in te stromen. Na de herinrichting komen er enkele nevengeulen die het gebied instromen, waardoor er in combinatie met de verlaging van het winterbed ‘natte natuur’ ontstaat. “Er komen diverse overgangen tussen de diepere geulen, ondiepe watergedeeltes en vochtige tot bijna droge terreinen. Deze overgangen zijn ecologisch gezien interessant, omdat er zich verschillende soorten dieren kunnen vestigen, zoals amfibieën, water- en moerasvogels en kleine en middelgrote zoogdieren.”

‘Deze overgangen zijn ecologisch gezien interessant, omdat er zich verschillende soorten dieren kunnen vestigen’

Struinpad en uitzichtpunt

Hoewel minder prominent, speelt ook het creëren van de mogelijkheid tot recreatie binnen dit deel van het Vechtpark een rol. “Het gebied moet absoluut te beleven zijn, want het is een uniek stukje natuur, dicht tegen de stad aan. Wel is het bedoeld voor extensief natuurgebruik, omdat de natuur zoveel mogelijk met rust gelaten moet worden. Mensen kunnen vanaf de dijk het gebied bekijken en er komt een struinpad dat kort langs de dijk loopt. Daarnaast komt er een uitzichtpunt dat een weidse blik biedt en een zogeheten ‘vogelkijkscherm’, waardoor liefhebbers de vogels kunnen observeren.” Een laatste punt waar de ontwerpers rekening mee moesten houden, was het beheer van het gebied. “Staatsbosbeheer gaat het onderhouden. Zij moeten met hun machines natuurlijk in het hele gebied kunnen komen en daarom worden er tussen de verschillende eilandjes droge oversteekplaatsen gecreëerd.”

Ontwerpvrijheid

Behalve de gemeente Hardenberg, de provincie Overijssel en waterschap Velt en Vecht, dachten ook de zogeheten 'groene groepen' mee over de invulling van dit deelproject. Dat zijn een aantal natuurorganisaties die verenigd zijn in natuuractiviteitencentrum De Koppel. "We bepalen met de gemeente en de provincie eerst intern onze doelen, omdat we aan een aantal opgaven moeten voldoen. Binnen die doelstellingen bestaat de nodige ontwerpvrijheid, waardoor we ook rekening kunnen houden met de wensen van andere belanghebbenden. Het is de bedoeling om gezamenlijk tot een goed ontwerp te komen," aldus Brinkhuis.

Groene groepen praten mee

Ans Naber is directeur van De Koppel en zij kijkt met een goed gevoel terug op de samenwerking met betrekking tot dit deelproject. "Het is een goede zaak dat de verschillende overheden gebruik maken van de expertise en ervaring van de mensen binnen de groene groepen. Er is onderling heel open gecommuniceerd. Natuurlijk hebben de gemeente, het waterschap en de provincie bepaalde randvoorwaarden, maar er is goed geluisterd naar onze ideeën en daar is ook daadwerkelijk iets mee gedaan." Onder de groene groepen

bevinden zich bijvoorbeeld de Weidevogelbescherming, de Dierenbescherming, de hengelsportvereniging, het IVN en een aantal individuele natuurliefhebbers.

Een belangrijk punt van discussie was de vraag in hoeverre het gebied openbaar toegankelijk diende te zijn. "Wanneer je het gebied helemaal openbaar maakt, sluit je een aantal natuurdoelen uit," zegt Naber. "Uiteindelijk is er een mooi compromis uitgekomen, waarbij er een struinp pad langs de rand van het gebied loopt en een aantal uitzichtpunten worden gecreëerd. Op die manier heb je bijvoorbeeld geen last van loslopende honden in het gebied."

Werkzaamheden in volle gang

Na de herinrichting van de haven is de monding van de Oude Radewijkerbeek het tweede deelproject van het Vechtpark Hardenberg dat afgerond wordt. De werkzaamheden zijn op dit moment in volle gang en in het najaar van 2011 moet de herinrichting klaar zijn. Daarna zal Staatsbosbeheer het beheer van het gebied op zich nemen. "Het gebied is zodanig ingericht dat in de toekomst eventueel de aansluiting met het gebied aan de andere kant van de J.C. Kellerlaan gemaakt kan worden," zo sluit Brinkhuis met een blik richting de toekomst af.

Jan Bosman (lid Dagelijks Bestuur Waterschap Velt en Vecht) en Jannes Janssen (wethouder gemeente Hardenberg) geven het startsein voor de werkzaamheden bij de monding van de Oude Radewijkerbeek door een deel van de oude loop alvast te dempen.

Natuur en recreatie krijgen de ruimte bij de Molengoot

“We willen de Vecht naar de mensen toebrengen,” zegt Alwin te Rietstap vol enthousiasme. Te Rietstap is namens de gemeente Hardenberg projectleider van het Vechtpark. Een van de deelprojecten die hij onder zijn verantwoordelijkheid heeft, is het gebied Monding Molengoot. Dit is het deel van het Vechtpark, dat aan de noordkant begrensd wordt door de Europaweg, aan de oostkant door de bebouwing en in het westen door de Twenteweg (N343). In het zuiden ligt de grens ongeveer ter hoogte van natuuractiviteitencentrum De Koppel. Het is ruim dertig hectare groot.

Te Rietstap legt uit wat de bedoeling is met dit deel van de Vecht en hoe de plannen tot stand zijn gekomen. “We wilden in dit gebied een aantal doelen bereiken met betrekking tot waterveiligheid, natuur en recreatie. In samenwerking met diverse belanghebbende personen en organisaties hebben we plannen opgesteld waarmee de wensen en ambities van alle betrokkenen zoveel mogelijk in overeenstemming zijn gebracht.”

Ruimte voor veel water

Om de waterveiligheid te verbeteren en de rivier bij mogelijke toekomstige klimaatveranderingen de ruimte te geven, wordt de dijk verplaatst in de richting van de Twenteweg en het winterbed verlaagd. Dit levert 130.000 kubieke meter extra ruimte op voor waterberging. De natuurdoelstellingen - bijvoorbeeld in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) - worden ten eerste behaald door de aanleg van een vispassage. Deze loopt parallel aan de Vecht en mondt uit in de nevengeul die vanaf de Molengoot naar de rivier gaat lopen. Door de aanleg van deze vispassage en de nevengeul ontstaat er daarnaast een eiland met diverse poelen, waar grazers, allerlei vogels en amfibieën kunnen leven. Dit deel wordt niet toegankelijk voor wandelaars, waardoor de dieren hier in alle rust kunnen verblijven. De bestaande vistrap in de Vecht wordt vervangen door een sluis waardoor bootjes kunnen passeren. Bij natuuractiviteitencentrum De Koppel komt een 'educatietuin', waar scholieren van alles over de natuur kunnen leren. Deze tuin wordt aangelegd en onderhouden in samenwerking met De Koppel en leerlingen van De Groene Welle.

Beleven

“Ook de mogelijkheid tot recreatie in het gebied moet behouden blijven,” zegt Te Rietstap. “Daarom komt er voor kano's een aparte geul tussen het begin van de vispassage en de Molengoot. Ook worden er diverse fiets-, wandel- en struinpaden aangelegd, waardoor het gebied voor toeristen en inwoners van Hardenberg goed te beleven is. De mogelijkheden om rond en in het gebied te lopen blijven bestaan en worden uitgebreid, daarbij wordt ook een aantal uitzichtpunten gecreëerd.”

Inrichtingsplan.

In het noordwestelijke deel van het gebied - achter de brandweerkazerne - is ruimte gereserveerd voor bebouwing. “Hoewel we een aantal scherpe voorwaarden hebben gesteld, weten we nog niet hoe dat ingevuld wordt. De bebouwing moet een recreatief doel dienen, maar we willen het aan de creativiteit van de markt overlaten hoe dat precies vorm gaat krijgen.”

Samen plannen maken

Belangrijk binnen dit deel van het Vechtpark was de participatie van verschillende groepen belanghebbenden. “Je ziet steeds vaker dat overheden de belanghebbenden bij allerlei projecten laten meepraten. Plannen worden niet meer rechtstreeks vanaf de tekentafel overgenomen en uitgevoerd. Dat is natuurlijk een

goede zaak, zolang het doel van de participatie is om samen tot een beter resultaat te komen. Het moet niet 'meepraten om het meepraten' zijn. In dit geval hebben we ons als overheid redelijk kwetsbaar opgesteld door in de ontwerpfase afstand te nemen. Uiteindelijk kunnen we constateren dat we samen tot een beter resultaat zijn gekomen."

Kortere kanogoot

Met dat laatste doelt Te Rietstap bijvoorbeeld op de inbreng van de betrokkenen, die voorstelden om een aparte kanogoot te realiseren. "De kanoërs vonden dat het plan niet zo spannend was, omdat er in de vispassage te weinig verval in hoogte zat. Daarom hebben we ruimte gemaakt voor een kortere kanogoot tussen de Vecht en de Molengoot, waarin het verval groter is en de rivier voor hen dus beter te beleven is."

Steeds meer enthousiasme

Ook de inwoners van Hardenberg die aan de oostelijke kant van de Vecht langs het plangebied wonen, mochten meepraten. In dit gebied wordt onder meer zand afgegraven voor de verlaging van het winterbed. Onder deze participanten was bijvoorbeeld Jan Veurink, die met plezier terugkijkt op de periode van samenwerking met de gemeente en het waterschap. "Hoewel een aantal bewoners er niet zoveel vertrouwen in hadden, is het proces uitstekend verlopen. Er werd geluisterd naar de inbreng van de bewoners en constructief besproken wat hiermee gedaan kon worden. Ook werd er voldoende ruimte gegeven

om ruggespraak te houden voor een volgend overleg. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een prachtig plan waarvan wij het gevoel hebben dat allen partijen hun steentje hebben bijgedragen. Mijn vertrouwen in de gemeente en het waterschap is zeker versterkt." Te Rietstap bevestigt de lezing van Veurink. "Aanvankelijk waren de betrokkenen redelijk sceptisch over het project, maar gaandeweg werden ze steeds enthousiaster. De waardering voor dit proces hebben ze ook laten blijken, dat was erg leuk."

'We willen de Vecht naar de mensen toebrengen'

Snelheid

Te Rietstap is niet alleen goed te spreken over de plannen zelf, maar ook over het tempo waarin deze uitgevoerd worden. "In september 2010 is de structuurvisie voor het Vechtpark Hardenberg vastgesteld en we zijn nu al toe aan de herinrichting van het gebied rond de monding van de Oude Radewijkerbeek, de aanleg van een wandelpromenade en na de zomer de herinrichting van het gebied rond de Molengoot. Een groot deel van de uitvoering moet nog dit jaar gereed zijn. De overheid krijgt, in mijn ogen terecht, regelmatig kritiek dat projecten erg lang duren, maar hiermee laten we zien dat de zaken bij de overheid ook heel snel kunnen gaan."

Wandelpromenade verbetert veiligheid en beleving van de rivier

De beleefbaarheid van de Vecht verbeteren is een van de speerpunten binnen het Vechtpark Hardenberg. De stad wil weer met het gezicht naar de rivier komen te staan en om dat aspect nog meer vorm te geven, wordt een wandelpromenade aangelegd die langs een groot deel van de rivier in Hardenberg voert. “De promenade loopt vanaf de Prinses Amaliabrug tot aan sportpark Kruserbrink,” zegt Maarten Willering van de gemeente Hardenberg. Willering is projectleider van het Masterplan Centrum Hardenberg en werkte mee aan de plannen voor de wandelpromenade.

‘Als bezoeker kun je straks gemakkelijk even een uitstapje richting de Vecht maken’

Speels effect

De werkzaamheden zijn momenteel in volle gang. Langs het water komt een pad met betonplaten van twee bij één meter, waarbij aan de kant van de dijk een muur met zogeheten ‘schanskorven’ wordt opgetrokken. “Dat is een muur van losse stenen, die bij elkaar gehouden worden door ijzeren rekken. De hoogte hiervan varieert van een halve meter tot een meter. We proberen het geheel daarmee een parkachtige uitstraling te geven, mede omdat de haven die een eindje verderop ligt ietwat ‘stenig’ is. De opsluitbanden tussen de betonplaten zorgen voor een speels effect, omdat deze een andere kleur hebben.” Er komen verschillende zitplaatsen op de promenade, zodat wandelaars kunnen gaan zitten en genieten van het uitzicht. Het pad is straks vanaf diverse plaatsen toegankelijk.

Versterking van de dijk

Evenals een aantal andere projecten binnen het Vechtpark, ontstaat de wandelpromenade uit een samenwerking tussen de gemeente Hardenberg en waterschap Velt en Vecht. “Het waterschap had eveneens belang bij dit project, omdat er ook het een en ander aan verbetering van de oever gebeurt. De schanskorven met de stenen hebben bijvoorbeeld een waterkerende werking. Daarnaast wordt het onderwaterlud aangepakt. Dat is een ietwat technisch verhaal, maar het komt erop neer dat er onder water bepaalde matten komen, waarop stenen gestort worden. Dat zorgt voor versterking van de dijk.” De wandelpromenade bestaat uit twee delen, waarbij het eerste deel vanaf de Amaliabrug tot aan het gebied bij de monding van de Oude Radewijkerbeek - ter hoogte van de meest westelijke flats in de wijk Kruserbrink - loopt. Dit deel wordt uitgevoerd door de gemeente zelf. Het tweede deel loopt langs de monding van de Oude Radewijkerbeek zelf en is onderdeel van de herinrichting van dit gebied. Hier ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering in handen van Velt en Vecht.

Wandelen langs de Vecht

Ook bij de realisatie van de wandelpromenade is het doel om de verbinding tussen de stad en de rivier te versterken. “Als bezoeker van het centrum van Hardenberg kun je straks gemakkelijk even een uitstapje richting de Vecht maken,” aldus Willering. De werkzaamheden zijn in april gestart en uiterlijk 1 oktober moet de promenade klaar zijn, zodat Hardenbergers komend najaar al een fraaie herfstwandeling langs de Vecht kunnen maken.

Haven is 'Halte Hardenberg' voor passerende bootjes en kano's

Het eerste deelproject binnen het Vechtpark Hardenberg, was de herinrichting van de Haven in het centrum van de stad. Al in juni 2009 werd deze feestelijk geopend. "Het doel was om de beleving van de rivier te verbeteren," zegt projectleider van de gemeente Alwin te Rietstap. "De Vecht is nu veel meer verbonden met Hardenberg, want je stapt nu vanuit je kano of bootje rechtstreeks het centrum in."

Drijvende steiger

De haven ligt in de binnenbocht van de Vecht. Bezoekers van Hardenberg kunnen op de stenen trap even rust nemen en genieten van het uitzicht over het water en het Vechtpark, terwijl enkele horecagelegenheden voor de nodige bedrijvigheid zorgen. In het water werd een steiger aangelegd, waar kano's en andere bootjes aangelegd kunnen worden. "Het is een drijvende steiger, waardoor je bij het in- en uitstappen niet afhankelijk bent van de hoogte van het water." Ook de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van de haven voor minder validen werd gegarandeerd. Om te voorkomen dat er zich door de stroming teveel zand zou ophopen in de haven, werd onder water een damwand geplaatst. Deze vermindert de verzanding.

Bevaarbare Vecht

De haven past uitstekend in het streven om de levendigheid op het water te verhogen. "We willen de Vecht vanaf de grens met Duitsland tot aan Junne weer bevaarbaar maken voor kleine bootjes, zoals kano's, sloepen en fluisterboten. Daarvoor komt er bijvoorbeeld ook een sluis bij De Koppel," aldus Te Rietstap. Gerrit Henk Hutten juicht deze ontwikkeling toe. Met zijn bedrijf Total Outdoor Events verhuurt hij onder meer kano's, maar daarmee stuit hij in de huidige situatie al gauw op beperkingen. "Je kunt nu van stuw tot stuw varen. Dat is een uurtje leuk, maar niet veel langer. Het zou mooi zijn wanneer je straks bijvoorbeeld van Ommen tot aan de grens kunt varen. Hardenberg is nu nog niet echt een watersportgemeente, maar kan dat in de toekomst volgens mij wel worden."

Poort naar het Vechtpark

Om het geheel af te ronden werd op 7 juli een kunstwerk onthuld, dat de verbinding tussen de Vecht en Hardenberg symboliseert. 'Poortlijn' heet het werk van kunstenaar Martijn Schoots, dat bestaat uit een serie objecten waaronder een informatiepaneel, een aantal bankjes en een poort. De Rotterdamse kunstenaar ging bij het ontwerpen niet over één nacht ijs en trachtte een kunstwerk te maken dat een aanvulling op de omgeving zou zijn. "Wanneer je vanuit de haven door de poort de stad inloopt, staat er 'Hardenberg', terwijl je 'Vechtpark' leest wanneer je vanuit de

'De Vecht is nu veel meer verbonden met Hardenberg'

stad de haven ingaat," aldus Schoots. "Je kunt het werk op drie manieren benaderen. Ten eerste symboliseert het de versterkte verbinding tussen de stad en de rivier. Daarnaast verbetert het de beleving van de Vecht vanuit Hardenberg, en andersom. De stad is nu vanaf de rivier ook beter te beleven. Voor mensen die met hun bootje over de Vecht aan komen varen, is er nu de 'Halte Hardenberg'." De bankjes en het informatiepaneel bieden daarnaast de mogelijkheid om rustig te gaan zitten en wat te leren over de historie van de Vecht.

Dertien organisaties geven de Vecht in Overijssel een impuls

“Mensen moeten er trots op zijn om zich een ‘Vechtdaller’ te mogen noemen.” Het zijn de woorden van Herbert Bos, programmaleider van het project Ruimte voor de Vecht van de provincie Overijssel. Bos is voorman van het samenwerkingsverband dat de Vecht en het Vechtdal een flinke impuls wil geven. Waterveiligheid, natuur, regionale economie, bevaarbaarheid en beleving van de rivier en wonen, werken en recreëren langs het water: al deze aspecten krijgen ruimschoots aandacht in Ruimte voor de Vecht.

Ruimte voor de Vecht

Hoewel de eerste aanzetten om het Vechtdal een oppepper te geven al in de jaren negentig van de vorige eeuw werden gedaan, nam de provincie in 2007 het initiatief voor het programma Ruimte voor de Vecht. In dit project werken de gemeenten Zwolle, Dalfsen, Ommen en Hardenberg, de waterschappen Groot Salland, Velt en Vecht en Regge en Dinkel, Staatsbosbeheer, het Regionaal Bureau voor Toerisme, Het Overijssels Particulier Grondbezit, LTO Noord, Natuur Milieu Overijssel en de provincie Overijssel samen aan de ontwikkeling van het Vechtgebied. Een en ander mondde in 2009 uit in de vaststelling van het Masterplan Ruimte voor de Vecht.

Drie doelstellingen

“Al die partijen willen samen van alles met de rivier en het gebied,” zegt Bos. “We zijn om de tafel gaan zitten om alle wensen en belangen in kaart te brengen en op elkaar af te stemmen.” De samenwerkende partijen formuleerden drie doelstellingen, waarvan de eerste het garanderen van waterveiligheid is. De Vecht mag niet overstromen, dus het water moet ook bij mogelijke

toekomstige klimaatverandering, voldoende ruimte krijgen. Een tweede doel is het creëren van een economische impuls, door bijvoorbeeld de toeristische sector en de landbouw te versterken. Ten derde kent het programma een aantal natuurdoelstellingen, bijvoorbeeld in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de landschappelijke waarde.

‘Het Vechtdal moet een nog mooiere plek zijn om te wonen, te recreëren en je geld te verdienen’

In de eerste plaats Vechtdaller

De manier waarop die doelen bereikt dienen te worden, drukt Bos uit in een aantal ambities. “We hebben de rivier zelf en het gebied langs het water. Aan de ene kant willen we de Vecht omvormen tot een veilige, beleefbare, herstelde halfnatuurlijke laaglandrivier. Dat betekent bijvoorbeeld dat het water wat meer mag meanderen, dat er wat meer ruimte voor de natuur komt en

dat de rivier goed begaanbaar is voor kleine bootjes. Je beleeft een rivier namelijk het best vanaf het water zelf.”

Een tweede ambitie van het programma is om de identiteit van het Vechtdal als gebied te versterken. “Het Vechtdal moet een nog mooiere plek zijn om te wonen, te recreëren en om je geld

binnen Ruimte voor de Vecht, omdat de doelstellingen wat betreft waterveiligheid, natuur, recreatie, wonen en werken overeenkomen. We willen bijvoorbeeld graag dat het traject tussen de Duitse grens en Junne weer bevaarbaar wordt voor kleine vaartuigen als kano's en fluisterboten. Daarvoor moet een

te verdienen. We willen er een herkenbare sociaal-economische entiteit van maken, waar mensen zich graag mee identificeren. Eigenlijk moet het in de toekomst zo zijn dat mensen zich in de eerste plaats 'Vechtdaller' voelen, in plaats van Sallander of Overijsselaar. Niet voor niets zie je overal in het gebied het roze logo met de Vechtanjer.”

Bevaarbaar en beleefbaar

Om de doelstellingen en ambities vorm te geven, worden er allerlei grote en kleine projecten opgezet om de rivier en het gebied steeds interessanter te maken voor bewoners, toeristen en ondernemers. “In Dalfsen is er bijvoorbeeld het Waterfront, wat een groot project is. Daarnaast hebben we onder meer het Vechtdalpad wat we nog beter in de markt willen zetten, en willen we de landbouwverkeering waar mogelijk verbeteren.” Ruimte voor de Vecht is er om deze en andere initiatieven te begeleiden en te 'zorgen dat de dominosteentjes dezelfde kant op vallen'.

Een van de belangrijke projecten binnen Ruimte voor de Vecht is het Vechtpark Hardenberg. “Dit plan past prima

aantal sluisen aangelegd worden, waaronder een in Hardenberg bij de Molengoot. Als mensen lekker het water op kunnen draagt dat bij aan de beleefbaarheid van de Vecht, wat een belangrijk doel voor het hele plan is.”

Bos benadrukt dat de uitvoering van Vechtpark Hardenberg bij de gemeente en waterschap Velt en Vecht ligt. “We overleggen samen, maar wij houden ons enigszins op afstand. We bewaken de hoofdlijnen en zorgen voor een deel van de financiering.”

Trots

Het Vechtpark is volgens Bos een fraai voorbeeld van hoe er met drie partijen samengewerkt kan worden. “Het blijkt dat we samen met de gemeente Hardenberg en waterschap Velt en Vecht iets moois kunnen bereiken. Er is bij alle drie partijen een enorme wil om tot realisatie over te gaan en dat streven wordt beloond.” Hoewel de zaken 'niet altijd over rozen gaan', is Bos blij met wat er al bereikt is en wat er in de nabije toekomst nog bereikt gaat worden. “Het Vechtpark is een van de mooiste projecten binnen Ruimte voor de Vecht. Daar mogen we samen heel trots op zijn.”

COLOFON

Oplage
8250 stuks

Redactie
Gemeente Hardenberg
Erwin Dijk Tekstproducties

Foto's/afbeeldingen
Gemeente Hardenberg
Waterschap Velt en Vecht
FFU Press Agency
Grondmij
DHV

Ontwerp, druk en afwerking
OLBO - thuis in alle media
Hardenberg

HARDENBERG
VECHTPARK
kansen voor water,
beleving en natuur